

Hoewel de zomer volop aan de gang is, en de kranten hun komkommertijd beleven, staat de Historische Drukkerij niet stil! Zoals je in deze nieuwsbrief merkt is er weer heel wat te melden.

Noteer ook abtast 13 september in je agenda. Dan vindt de jaarlijkse Cultuurmarkt in Turnhout plaats, en... wij doen mee!

Een terugblik naar de negentiende eeuw...

Origineel letterhandgietapparaat in de collectie !!

Originele letterhandgietapparaten zijn uiterst zeldzaam. Wereldwijd zijn er naar schatting nog een 600-tal overgebleven. Hiervan zitten veruit de meeste (278) in het Museum Plantin-Moretus (Antwerpen) en in het Johan Enschedémuseum in Nederland (121). Daarnaast zijn er verspreid over de wereld nog een 15-tal musea die één of meerdere handgietapparaten in de collectie hebben. Onbekend zijn de apparaten in privécollecties. Vele jaren bleef het een droom en waren we uiterst tevreden met de replica van een Duits gietapparaat dat door Sus Peinen in zijn atelier werd gemaakt. In mei 2008 werd het dan ook *Object van de maand* van TRAM 41. (zie bijlage) Vandaag is de Historische Drukkerij Turnhout de trotse eigenaar van een Frans gietapparaat vermoedelijk uit het einde van de achttiende of het begin van de negentiende eeuw. Van de instrumentenbouwer Bardou (Parijs) zijn voorlopig nog geen gegevens teruggevonden. Alle hulp hierbij is welkom!

Links de Duits-Vlaamse replica, rechts het originele Franse letterhandgietapparaat

Info over handgietvormen kan je terugvinden op de website van Karel van der Waarde :

<http://users.telenet.be/waarde/Handmoulds/index.html>

Meer foto's kan je terugvinden op de Facebook-pagina van de Historische Drukkerij via deze rechtstreekse link :

<http://www.facebook.com/album.php?aid=3550&id=1773771741&l=4325cffe9d>

Jaarthema's

In nieuwsbrief 42 meldden we jullie al dat 'Bertha', de cilinderpers, uit de collectie verdween. De vrijgekomen ruimte zou een belangrijke rol gaan spelen in de toekomst van de Historische Drukkerij. De plannen waren toen nog niet ver genoeg uitgewerkt om al met jullie te delen, maar vandaag zijn ze concreet.

Om de Historische Drukkerij nóg aantrekkelijker te maken voor het publiek besloten we vanaf 2010 met jaarthema's te werken. De vaste opstelling zal in het teken komen te staan van dit jaarthema, en de vrijgekomen ruimte zal dienst doen als kleine tentoonstellingsruimte. In vier ruime vitrinekasten zullen collectiestukken getoond worden die het jaarthema nader belichten. Op deze manier kunnen we materiaal dat anders verborgen blijft voor de bezoeker tóch tentoonstellen.

Houtsneden en houtgravures

Het jaarthema voor 2010 kreeg als werktitel 'Brandbaar Beeld' mee. Aan de hand van de bijzondere collectie houtsneden en houtgravures belichten we het illustreren van boeken en andere drukwerken van de vijftiende tot het einde van de negentiende eeuw. Naast houten drukblokken kan je een verscheidenheid van drukwerk aanschouwen waarin illustraties gebruikt werden.

In 2011 staat de Historische Drukkerij in het teken van de krant. Met originele kranten nemen we u mee in de boeiende geschiedenis van 400 jaar krant.

De inplanting van een tentoonstellingsruimte doet geen afbreuk aan het oude karakter van de Historische Drukkerij. Door deze achteraan links te plaatsen wordt het algemene beeld van de drukkerij niet verstoord.

Meent u materiaal te hebben dat een mooie aanvulling kan betekenen voor de geplande jaarthema's, dan kan u steeds contact opnemen!

Overname materiaal uit Drukkerij Ressler

Afgelopen winter werd ik gecontacteerd door de familie Ressler. Als trouwe lezer van Het Laatste Nieuws had Hugo Ressler al enkele malen een artikel over de Historische Drukkerij opgemerkt. Zo ook in het najaar van 2008, toen de mededeling verscheen dat we een letterkast voor het zetten van muziek in de collectie opnamen. Zoon Walter stuurde een mail met de boodschap dat vader wel informatie kon geven over het zetten van muziek. Hij had in 1938 de drukkerij van zijn vader overgenomen en was hierin werkzaam geweest tot 1975. In dat jaar verkochten ze de zaak die was gelegen aan de Prinsstraat in Antwerpen. De overnemers veranderden de naam in 'De Wriker'. Het werd een drukkerij die de toen opkomende actiegroepen en verenigingen goedkoper drukwerk leverde. De familie Ressler verhuisde naar Laakdal waar ze nog een kleine drukkerswerkplaats behielden.

Na telefonische afspraak bezocht ik vader en zoon Ressler en al snel werd duidelijk dat ze voor de drukkersmaterialen een nieuwe eigenaar zochten. Binnengekomen in het kleine atelier vond ik een trapdegel (Rapid) en letterkast, verder nog wat kleine materialen. De letterkast was voornamelijk gevuld met König-Antiqua, een mooie oude letter. Hierbij nog bijhorende sierinitialen, zorgvuldig verpakt in een kistje. Onderin de bok nog een kast met letter in Fournier-stelsel. "Op zolder staan nog dozen met clichés", zo vertelde vader Ressler. Walter haalde de map met de punctueel bijgehouden inventaris van al deze clichés. Elke cliché stond vermeld in deze map, mét afdruk, vermelding voor welk boek het gediend had, welke soort cliché het was, of het eventueel uitgeleend was en op welke datum teruggebracht,... Ondertussen vertelde vader Ressler over zijn leven als boekdrukker. Het klantenbestand van drukkerij Ressler bevatte blijkbaar grote namen. Zo werden hier vele boeken van Maurits Sabbe gedrukt, denk maar aan het uitgebreide werk 'Brabant in 't verweer' (1933), of de gekende werken 'Uit het Plantijnsche huis' (1924) en 'Moretussen en zijn kring' (1928). Al deze clichés werden op zolder nog bewaard. De oudste dateert van 1910 en is de omslagillustratie van het boekje 'Rond onzen Toren'. De bijna jongste is de omslag van een spotboekje 'Uilenspiegel onder 't hakenkruis en er vanonder' uit augustus 1944. Dit werd gedrukt op 205 exemplaren.

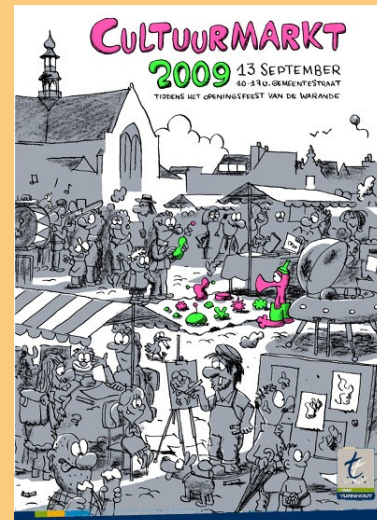
Terug in de warme woonkamer waren we het al snel eens over de modaliteiten van het overnemen van dit bijzonder interessante geheel. We spraken af om het materiaal na de winter op te halen. Na wat uitstel was het onlangs dan zover. Hoewel al heel wat zaken uitgesorteerd zijn zal er nog wel wat tijd overheen gaan om al deze aanwinsten een definitieve plaats in de Historische Drukkerij te geven. En nu kan de zoektocht starten naar de meest interessante boekjes waarvoor de zopas verworven clichés gebruikt zijn.

Volgend weekend, 22 en 23 augustus, is de Historische Drukkerij open tussen 13 en 17 uur.

Steenweg op Mol 84, 2300 Turnhout

Cultuurmarkt

Zondag 13 september 2009 is het weer zover, de Turnhoutse Cultuurmarkt vindt dan plaats van 10 tot 17 uur in de Gemeentestraat.

Ook de Historische Drukkerij zal hierop aanwezig zijn. Breng zeker eens een bezoekje!

Beeldvanger!

Openingsweekends 2009/2010

2009	2010
	23-24 januari
	27-28 februari
	27-28 maart
	24-25 april
	22-23 mei
	26-27 juni
	24-25 juli
22-23 augustus	21-22 augustus
26-27 september	25-26 september
24-25 oktober	23-24 oktober
21-22 november	27-28 november

Telkens open van 13 tot 17 uur.
Vrije toegang

HISTORISCHE DRUKKERIJ TURNHOUT

Steenweg op Mol 84 – 2300 Turnhout

Telefoon: +32 (0) 14 42 00 34

e-mail: info@historischedrukkerij.be

www.historischedrukkerij.be